

[Madsen-Mygdal.]

de kommende Aar nødvendigvis maa være Genstand for nøje Agtpaaagivenhed og ogsaa for Undersøgelser og Overvejelser med Hensyn til, hvad der kan være at gøre for at tilvejebringe en virkelig stabiliseret Pengemønt. Jeg skal ikke give mig ud for at være kyndig paa dette Omraade, og det er ogsaa et meget vanskeligt Omraade at udtale sig om, jeg kan kun sige saa meget, at det tør neppe anses for at være ganske utopisk, at alle Landes Pengevæsen en Gang kan stabiliseres paa et mere solidt Grundlag, end Tilfældet er for Tiden. Men jeg maa rigtignok tilføje, at dette vil kun kunne opnaas gennem Foranstaltninger, som træffes i Fællesskab, det Resultat, man tilsigter, kan aldrig naas ved Foranstaltninger, som kun et enkelt Land iværksætter. Det er ofte nok fremhævet, og det er uimodsigeligt, at det maa ske gennem internationalt Samarbejde, og der er ingen Tvivl om, at denne Opgaves Løsning rummer meget store Vanskeligheder. Men hvad vil navnlig maa vogte os for — og jeg siger det ogsaa her, henvendt til Kredse, der er optaget af dette Guldspørgsmaal — jeg siger: det nytter ikke, at vi spilder vor Tid med at diskutere det, for det ligger udenfor vor Indflydelse; den Indflydelse, vi kan øve i saa Henseende, skal vi ikke tale for meget om; det er ikke værd at overvurdere den. Det, vi maa gøre, er at tage dette Præfald som en Kendsgerning og, naar vi ikke kan undgaa det, tage Konsekvenserne deraf og indrette os derefter.

Men for øvrigt tror jeg ikke, at Forholdet med Guldangel og stigende Guldverdi er den eneste Forklaring paa dette Præfald. Jeg tror, der er flere samvirkende Aarsager, selv om det kan være vanskeligt helt at udrede, hvor stor Betydning der maa tillægges hver enkelt.

Der er dem, der siger, at hele Forklaringen paa Verdenspræfaldet — der vistnok ved sin voldsomme Indsats er ret enestaaende i Verdenshistorien — er at søge i Overproduktion. Efter min Mening rammer dette nu ikke det rigtige, men man er fra socialdemokratisk Side tilbøjelig til at standse ved denne Forklaring og sige, at Præfaldet skyldes blot Overproduktion, og man føjer saa til, at Ulykken er den, at der produceres for meget, der arbejdes for meget; deraf opstaar saa Kravet: vi maa holde mere Ferie, vi maa have mindre Arbejdstid, og kan vi ikke faa 8 Timers Arbejde, maa vi nøjes med 7 Timers eller endnu

mindre. Jeg saa i et Blad forleden, at et æret Medlem af dette Ting paa et Møde har udtalt, at hvis vi blot kunde faa gennemført 6 Timers Arbejdstid med 50 pCt.s Løntillæg, saa skulde vi nok komme ud over Krisen. Ja, hvis det er Vejen ud af Krisen, er den ikke ubehagelig i og for sig, det var jo noget, som vi maaske nok kunde overtale hverandre til, at vi alle sammen bestilte noget mindre og fik en højere Løn for dette Arbejde. Men jeg maa rigtignok føje til, at det ser noget mistænkeligt ud, at Vejen ud af det økonomiske Uføre skulde være den, at alle Mennesker indskrænkede deres Arbejdsydelse. Hvis det er Tilfældet, saa maa jeg hævde, at saa er det første Gang i Verdenshistorien, at Mennesker har skabt sig bedre Kaar ved at bruge det nemme og simple Middell blot at bestille noget mindre. Hvis det er rigtigt, maa Konsekvensen være den, at vi naar til fuldkommen Lyksalighed ved helt at holde op med at bestille noget.

Jeg ved nok, at man fra socialdemokratisk Side taler om — og det er jo sagt fra højofficiel Side, fra Regeringens Side —, at vi maa indskrænke Arbejdstiden noget mere, men have en højere Løn. Og det er jo ikke noget, man siger tilfældigt, vi hører i Dag, at de, der staar bag Regeringen og støtter den, ogsaa har den Opfattelse: kortere Arbejdstid og højere Løn. Som en nærmere Begrundelse for, at det er den Vej, vi skal gaa, anføres det ofte, at det er den saakaldte Rationalisering, der er Skyld i Ulykkerne, og som har skabt Arbejdsløsheden. Med Rationalisering mener man jo Indførelse af moderne Maskiner og tekniske Hjælpemidler, nye Opfindelser o. s. v. Jeg maa dertil sige, at dette Ord Rationalisering, der er blevet saadan et højmoderne Slagord, er maaske nok et nyt Ord, men selve Tingen er absolut ikke ny; lige siden de første Stenalderfolk satte deres Fod i de danske Fyrreskove, er der foregaaet en Rationalisering af Erhvervslivet, og det vil der forhaabentlig blive ved med at foregaa, ikke blot saa længe vi lever, men saa længe der lever Mennesker i det hele taget. Men al denne Talen om Rationalisering finder ikke Medhold i Virkeligheden, i hvert Fald ikke med Hensyn til det Præfald, der foreligger her. Hvis der er skabt en Overproduktion som Følge af Rationaliseringen, som Følge af nye Maskiners Indførelse o. s. v., saa maatte dette da navnlig mærkes dér, hvor Rationaliseringen kan gøre sig mest gældende, nemlig ved Fremstillingen af de egentlige Industrivarer. Men det er netop slet ikke Tilfældet. Nej, det, der er Ulykken,